

ในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์
ศาลรัฐธรรมนูญ

คำวินิจฉัยที่ ๓/๒๕๔๘

วันที่ ๖ มกราคม พ.ศ. ๒๕๔๘

เรื่อง นายทะเบียนพรรคการเมืองขอให้ตั้งยุบพรรคต้นตระกูลไทยเพื่อรวมเข้ากับพรรคชาติไทยที่เป็น
พรรคการเมืองหลัก

นายทะเบียนพรรคการเมืองยื่นคำร้อง ลงวันที่ ๗ ธันวาคม ๒๕๔๗ ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญ
ตั้งยุบพรรคต้นตระกูลไทยเพื่อรวมเข้ากับพรรคชาติไทยที่เป็นพรรคการเมืองหลักตามพระราชบัญญัติ
ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๖๕ วรรคสอง ประกอบมาตรา ๗๑
ข้อเท็จจริงตามคำร้องและเอกสารประกอบคำร้องสรุปได้ ดังนี้

พรรคชาติไทยมีหนังสือ ลงวันที่ ๑๗ พฤศจิกายน ๒๕๔๗ ร่วมกันกับพรรคต้นตระกูลไทย
แจ้งต่อนายทะเบียนพรรคการเมือง กรณีการรวมพรรคเข้าด้วยกัน โดยมีพรรคชาติไทยเป็นพรรคการเมืองหลัก
ในการดำเนินกิจการทางการเมือง ตามมติที่ประชุมใหญ่วิสามัญพรรคชาติไทยและพรรคต้นตระกูลไทย

นาย ณ ตะวัน พรหมทา มีหนังสือ ลงวันที่ ๑๗ พฤศจิกายน ๒๕๔๗ ขอคัดค้านการยุบรวม
พรรคต้นตระกูลไทยเข้ากับพรรคชาติไทย เนื่องจากนายชววิทย์ กมลวิศิษฐ์ หัวหน้าพรรคทำผิดข้อบังคับ
พรรคและมติที่ประชุมใหญ่วิสามัญ กรณีการยุบรวมพรรค ดังนี้

- ๑) ไม่มีหนังสือเชิญสมาชิกพรรคและกรรมการบริหารพรรคร่วมประชุมเพื่อยุบรวมพรรค
- ๒) คณะกรรมการบริหารพรรคไม่ครบองค์ประชุมใหญ่

LIRT

๓) ประธานสาขาพรรคทั้ง ๕ สาขา ถูกให้ลงลายมือชื่อโดยอ้างว่าลงลายมือชื่อเพื่อเลือกตั้งกรรมการบริหารพรรคชุดใหม่ ไม่ได้บอกว่าเป็นการยุบรวมพรรคแต่อย่างใด

๔) ประธานสาขาพรรคลงลายมือชื่อไม่ครบ

พรรคต้นตระกูลไทยมีหนังสือ ลงวันที่ ๒๒ พฤศจิกายน ๒๕๔๗ ชี้แจงแก้ไขข้อคัดค้านการยุบรวมพรรคต้นตระกูลไทย ต่อคณะกรรมการการเลือกตั้ง ดังนี้

๑) พรรคต้นตระกูลไทยได้ทำหนังสือเชิญสมาชิกพรรคประชุมใหญ่วิสามัญและระเบียบวาระการประชุม ลงวันที่ กำหนด วัน เวลาและสถานที่เข้าประชุมชัดเจน ตามข้อบังคับพรรค ข้อ ๖๗ พรรคสี่

๒) คณะกรรมการบริหารพรรค มี ๕ คน มาร่วมประชุม ๘ คน ถูกต้องตามข้อบังคับพรรค ข้อ ๖๕ (๑)

๓) ประธานสาขาพรรคทุกสาขาได้รับหนังสือเชิญประชุมและรับทราบการยุบรวมพรรค และได้ยกมือสนับสนุนมติที่ประชุมให้ยุบรวมพรรคทุกคน

๔) ตามข้อบังคับพรรค ข้อ ๖๕ (๔) ผู้แทนสาขาพรรค ตามข้อ ๖๕ ในกรณีที่มีสาขาพรรคให้ประธานสาขาพรรคเป็นผู้แทนสมาชิกสาขาพรรคนั้น เข้าร่วมประชุมใหญ่ของพรรค เมื่อประธานสาขาพรรคร่วมประชุม ๔ สาขา ถือว่ามีตัวแทนสาขาพรรคมาร่วมประชุมแล้ว

นาย ณ ตะวัน พรหมทา มีหนังสือ ลงวันที่ ๒๒ พฤศจิกายน ๒๕๔๗ แจ้งต่อคณะกรรมการการเลือกตั้ง ขอดอนเรื่องร้องคัดค้านการยุบรวมพรรคต้นตระกูลไทย เนื่องจากได้ตรวจสอบแล้วพบว่าตนเองไม่ได้เป็นสมาชิกพรรคต้นตระกูลไทย

สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งมีหนังสือ ลงวันที่ ๒๔ พฤศจิกายน ๒๕๔๗ แจ้งให้พรรคต้นตระกูลไทยชี้แจงข้อเท็จจริง ดังนี้

๑) เหตุใดจึงมีหนังสือเชิญประชุมใหญ่วิสามัญพรรคต้นตระกูลไทย ครั้งที่ ๑/๒๕๔๗ จำนวน ๒ ฉบับ ซึ่งมีเลขหนังสือเดียวกัน แต่ลงวันที่และเนื้อหาพร้อมทั้งสาระการประชุมในหนังสือดังกล่าวไม่เหมือนกัน

๒) คณะกรรมการบริหารพรรคต้นตระกูลไทยได้มีการเข้าชื่อร้องขอให้มีการประชุมใหญ่วิสามัญพรรคต้นตระกูลไทย ครั้งที่ ๑/๒๕๔๗ ตามมาตรา ๗๓ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ

ว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ ประกอบข้อ ๖๗ ของข้อบังคับพรรคสันตระกูลไทย พ.ศ. ๒๕๔๖ หรือไม่ว่าอย่างไร

๓) เหตุใดพรรคสันตระกูลไทยจึงมิได้จัดส่งรายงานการประชุมคณะกรรมการบริหารพรรคสันตระกูลไทยคราวที่มีมติให้ยุบพรรคสันตระกูลไทยร่วมกับพรรคชาติไทย และกำหนดให้มีการประชุมใหญ่วิสามัญของพรรคสันตระกูลไทย ตามข้อ ๖๗ วรรคสี่ ของข้อบังคับพรรคสันตระกูลไทย พ.ศ. ๒๕๔๖ มาในคราวที่ได้ร่วมกันแจ้งมติยุบพรรคการเมือง แต่ได้จัดส่งรายงานการประชุมดังกล่าวมาพร้อมกับหนังสือชี้แจงแก้ข้อคัดค้านการยุบพรรคการเมือง

พรรคสันตระกูลไทยมีหนังสือ ลงวันที่ ๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๔๗ ซึ่งแจ้งข้อเท็จจริงต่อนายทะเบียนพรรคการเมือง ดังนี้

๑) การจัดทำหนังสือเชิญประชุมฉบับลงวันที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๔๗ นั้น เจ้าหน้าที่ผู้จัดทำไม่ใช่เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบโดยตรง ไม่ได้คุมมติที่ประชุมคณะกรรมการบริหารพรรคแต่ได้จัดทำไปตามความเข้าใจของตนเองและยังมิได้ส่งให้สมาชิกแต่อย่างใด เมื่อเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบตรวจสอบพบว่าหนังสือเชิญประชุมผิดพลาดไม่ถูกต้องจึงยกเลิกหนังสือฉบับดังกล่าว และจัดทำหนังสือเชิญประชุมฉบับลงวันที่ ๓ พฤศจิกายน ๒๕๔๗ โดยใช้เลขหนังสือเดียวกันเนื่องจากเป็นเรื่องเดียวกัน

๒) การประชุมใหญ่วิสามัญพรรคสันตระกูลไทย ครั้งที่ ๑/๒๕๔๗ เป็นการเรียกประชุมและกำหนดวัน เวลา สถานที่ และระเบียบวาระการประชุม โดยคณะกรรมการบริหารพรรคตามข้อ ๖๗ ของข้อบังคับพรรคสันตระกูลไทย พ.ศ. ๒๕๔๖

๓) พรรคสันตระกูลไทยได้จัดส่งเอกสารประกอบการยุบพรรคสันตระกูลไทย รวมเข้ากับพรรคชาติไทยให้นายทะเบียนพรรคการเมืองแล้วแต่ไม่ครบถ้วน จึงได้ทำหนังสือชี้แจงและได้ส่งสำเนารายงานการประชุมคณะกรรมการบริหารพรรคที่มีมติให้ยุบพรรคสันตระกูลไทยเข้ากับพรรคชาติไทยเพิ่มเติมในภายหลัง

พรรคชาติไทยมีหนังสือ ลงวันที่ ๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๔๗ ถึงนายทะเบียนพรรคการเมืองส่งสำเนารายงานการประชุมคณะกรรมการบริหารพรรคชาติไทย ครั้งที่ ๕/๒๕๔๗ เมื่อวันที่ ๒๖ ตุลาคม ๒๕๔๗ กรณีมีมติเห็นชอบการยุบพรรคสันตระกูลไทยเข้ากับพรรคชาติไทยที่เป็นพรรคการเมืองหลัก

นายทะเบียนพรรคการเมืองจึงยื่นคำร้องเพื่อให้ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งยุบพรรคต้นตระกูลไทย ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๖๕ วรรคสอง ประกอบมาตรา ๗๓

นายวรรธน์ รุ่งรัตนกลสิน และนายณัฐคม สิงห์พันธุ์ อ้างว่าเป็นประธานคณะกรรมการฟื้นฟูพรรคต้นตระกูลไทย และเป็นกรรมการและเลขานุการคณะกรรมการฟื้นฟูพรรคต้นตระกูลไทย ตามลำดับ ร่วมกันยื่นหนังสือ ลงวันที่ ๘ ธันวาคม ๒๕๔๗ ต่อศาลรัฐธรรมนูญ คัดค้านการยุบพรรคต้นตระกูลไทยเพื่อรวมเข้ากับพรรคชาติไทย สรุปได้ว่า

๑) นายชววิทย์ กมลวิศิษฎ์ หัวหน้าพรรคต้นตระกูลไทย ได้ไปเจรจากับพลเอก กิตติศักดิ์ รัฐประเสริฐ และคณะ เพื่อขอให้มาเป็นคณะกรรมการบริหารพรรค ตั้งแต่ปลายเดือนตุลาคม ๒๕๔๗ และพลเอก กิตติศักดิ์ รัฐประเสริฐ พร้อมคณะ ขอให้นายชววิทย์ กมลวิศิษฎ์ หัวหน้าพรรคต้นตระกูลไทย ทำหนังสือเชิญประชุมเพื่อเปลี่ยนแปลงคณะกรรมการบริหารพรรคและจัดตั้งสาขาพรรคเพิ่มเติม ตามหนังสือเชิญประชุมใหญ่วิสามัญ ครั้งที่ ๑/๒๕๔๗ ลงวันที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๔๗

๒) นายพิชิตพล แก้วจักร ประธานสาขาภาคเหนือซึ่งเป็นสมาชิกที่เข้าร่วมประชุม ตามหนังสือ ลงวันที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๔๗ เรื่องการเปลี่ยนแปลงคณะกรรมการบริหารและจัดตั้งสาขาเพิ่มเติม เมื่อวันที่ ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๔๗ ณ ห้องรัชชวิภา ชั้น ๒ อาคารธารทิพย์ โรงแรมเจ้าพระยาปาร์ค ได้มาแสดงหนังสือต่อหน้าที่ประชุมสมาชิกผู้ร่วมคัดค้าน ณ ห้องประชุม ชั้นที่ ๓๐ ตึกยูเอ็มทาวเวอร์ ถนนรามคำแหง เมื่อวันที่ ๑๗ พฤศจิกายน ๒๕๔๗ ว่า “ไม่มีวาระการยุบรวมพรรค แต่อย่างใด” และได้มอบเอกสารหนังสือเชิญประชุมพร้อมวาระให้ที่ประชุมรับทราบรายละเอียด

๓) นายชววิทย์ กมลวิศิษฎ์ หัวหน้าพรรคต้นตระกูลไทย ได้ประกาศตัวพร้อมเป็นสมาชิกพรรคชาติไทยและเป็นผู้ดำเนินการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร กรุงเทพมหานคร ของพรรคชาติไทย โดยเอาที่ทำการสำนักงานใหญ่พรรคต้นตระกูลไทยเป็นศูนย์ดำเนินการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร กรุงเทพมหานคร

พฤติกรรมของนายชววิทย์ กมลวิศิษฎ์ ในฐานะหัวหน้าพรรคต้นตระกูลไทยขัดต่อพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๒๗ และรัฐธรรมนูญ มาตรา ๔๗ คณะกรรมการฟื้นฟูพรรคต้นตระกูลไทย เห็นควรให้นายชววิทย์ กมลวิศิษฎ์ พ้นจากตำแหน่งหัวหน้าพรรคต้นตระกูลไทย และแต่งตั้งคณะกรรมการบริหารพรรค (รักษาการ) เพื่อดำเนินกิจการทางการเมือง

ต่อไป ในการประชุมของสมาชิกผู้คัดค้านการยุบพรรคและรวมพรรคของพรรคต้นตระกูลไทยทั้งสองครั้ง สมาชิกผู้มาเข้าร่วมประชุมทั้งสองครั้ง ได้ลงมติเป็นเอกฉันท์คัดค้านการยุบพรรคและรวมพรรคของพรรคต้นตระกูลไทย โดยขอสงวนสิทธิเรียกร้องให้ดำรงไว้แห่งพรรคต้นตระกูลไทยเพื่อรักษาสถานะของสมาชิกพรรคต้นตระกูลไทยในการดำเนินกิจการทางการเมืองต่อไป คัดค้านและขอให้ได้สวนข้อเท็จจริงกรณีมติของคณะกรรมการการเลือกตั้ง ที่อนุมัติการยุบพรรคต้นตระกูลไทยเพื่อไปร่วมกับพรรคชาติไทยโดยไม่เป็นธรรม ขัดต่อรัฐธรรมนูญ เพราะเป็นการได้สวนข้อเท็จจริงนายชววิทย์ กมลวิศิษฐ์ หัวหน้าพรรคฝ่ายเดียวโดยไม่มีการได้สวนสมาชิกพรรคผู้คัดค้านการยุบรวมพรรคต้นตระกูลไทย ซึ่งขาดความชอบธรรม ขัดต่อศีลธรรมอันดีของประชาชน และเป็นการลิดรอนสิทธิและเสรีภาพของสมาชิกพรรคต้นตระกูลไทยและพรรคต้นตระกูลไทย ในการดำเนินกิจการทางการเมืองให้เป็นไปตามเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญ มาตรา ๔๗ และมาตรา ๑๐๗ (๔)

ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งให้รับคำร้องไว้ดำเนินการและรับไว้พิจารณาวินิจฉัย และให้รับหนังสือของนายวรรัตน์ รุ่งรัตนกสิน และนายณัฐคม สิงห์พันธุ์ รวมไว้ในสำนวน พร้อมทั้งส่งสำเนาหนังสือดังกล่าวให้นายทะเบียนพรรคการเมืองผู้ร้องทราบและทำคำชี้แจงพร้อมรับรองข้อเท็จจริงเกี่ยวกับระเบียบวาระการประชุมและมติที่ประชุมใหญ่วิสามัญ ครั้งที่ ๑/๒๕๕๗ ของพรรคต้นตระกูลไทย กรณีมีมติให้ยุบพรรคต้นตระกูลไทยเพื่อรวมเข้ากับพรรคชาติไทยที่เป็นพรรคการเมืองหลักยื่นต่อศาลรัฐธรรมนูญส่งสำเนาคำร้องของนายทะเบียนพรรคการเมืองและสำเนาหนังสือของนายวรรัตน์ รุ่งรัตนกสิน และนายณัฐคม สิงห์พันธุ์ ให้พรรคต้นตระกูลไทยในฐานะผู้ถูกร้องและพรรคชาติไทยในฐานะผู้เกี่ยวข้องทราบ เพื่อยื่นคำชี้แจงต่อศาลรัฐธรรมนูญ

พรรคต้นตระกูลไทย ยื่นหนังสือชี้แจงคำร้องคัดค้านการยุบพรรคต้นตระกูลไทยเพื่อรวมเข้ากับพรรคชาติไทย พร้อมหนังสือชี้แจงแก้ข้อกล่าวหา ลงวันที่ ๒๐ ธันวาคม ๒๕๕๗ ต่อศาลรัฐธรรมนูญ สรุปได้ว่า

๑) เรื่องการคัดค้านการยุบพรรคต้นตระกูลไทยไปร่วมกับพรรคชาติไทยโดยให้พรรคชาติไทยเป็นหลัก นั้น

(๑) นายชววิทย์ กมลวิศิษฐ์ ในฐานะหัวหน้าพรรคต้นตระกูลไทยได้เจรจากับ พลเอก กิตติศักดิ์ รัฐประเสริฐ เพื่อให้มาร่วมกันทำงานจริง แต่เมื่อสถานการณ์ทางการเมืองเปลี่ยนไป นายชววิทย์ กมลวิศิษฐ์ ได้ปรึกษาหารือกับกรรมการบริหารพรรคได้ข้อยุติว่าให้เรียกประชุมเพื่อมีมติ

ให้เรียกประชุมใหญ่วิสามัญ เพื่อเสนอให้ยุบพรรคต้นตระกูลไทยไปพร้อมกับพรรคชาติไทยโดยให้พรรคชาติไทยเป็นหลัก นายชววิทย์ กมลวิศิษฐ์ จึงทำหนังสือ ลงวันที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๔๗ เชิญประชุมคณะกรรมการบริหารพรรค และคณะกรรมการบริหารพรรคได้ประชุม เมื่อวันที่ ๒ พฤศจิกายน ๒๕๔๗ มีมติให้ยุบพรรคต้นตระกูลไทยไปพร้อมกับพรรคชาติไทยโดยให้พรรคชาติไทยเป็นหลัก และมีมติให้เรียกประชุมใหญ่วิสามัญ ครั้งที่ ๑/๒๕๔๗ เพื่อเสนอมติดังกล่าว ส่วนหนังสือเชิญประชุมใหญ่วิสามัญ ครั้งที่ ๑/๒๕๔๗ ลงวันที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๔๗ เป็นหนังสือเชิญประชุมฉบับแรกที่เจ้าหน้าที่ซึ่งไม่ได้รับผิดชอบโดยตรงในการจัดทำเอกสารการประชุมของพรรคจัดทำขึ้น โดยไม่ได้ดูแลมติที่ประชุมคณะกรรมการบริหารพรรคที่ให้จัดประชุมใหญ่วิสามัญ ครั้งที่ ๑/๒๕๔๗ และระเบียบวาระการประชุมใหญ่วิสามัญ ครั้งที่ ๑/๒๕๔๗ ตามความเข้าใจของตนเองและจัดพิมพ์เป็นหนังสือเชิญประชุมและระเบียบวาระการประชุมใหญ่วิสามัญพร้อมทั้งจัดเข้าแฟ้มประชุม แต่ยังมีได้ส่งให้สมาชิกแต่อย่างใด เมื่อเจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบโดยตรงมาตรวจสอบเห็นถึงความผิดพลาดของหนังสือเชิญประชุมและระเบียบวาระการประชุมใหญ่วิสามัญ ครั้งที่ ๑/๒๕๔๗ จึงยกเลิกหนังสือดังกล่าว แล้วจัดพิมพ์หนังสือฉบับใหม่ให้ถูกต้องตามมติคณะกรรมการบริหารพรรค ลงวันที่ ๓ พฤศจิกายน ๒๕๔๗ โดยใช้เลขที่หนังสือเดียวกัน เนื่องจากเป็นเรื่องเดียวกัน แล้วจัดส่งเอกสารให้กับสมาชิกโดยเจ้าหน้าที่พรรค ส่วนประธานสาขาพรรคบางสาขาได้รับหนังสือเชิญประชุมที่สำนักงานใหญ่ด้วยตัวเอง และบางสาขาเจ้าหน้าที่พรรคได้ประสานงานทางโทรศัพท์ให้มาประชุม

(๒) กรณีนายพิชิตพล แก้วจักร ประธานสาขาจังหวัดลำปาง เจ้าหน้าที่พรรคได้หยิบแฟ้มเอกสารระเบียบวาระการประชุมฉบับที่ได้จัดทำผิดพลาดไปให้ซึ่งทางพรรคได้ยกเลิกเอกสารดังกล่าวแล้ว ในที่ประชุมตามระเบียบวาระการยุบพรรคต้นตระกูลไทย นายพิชิตพล แก้วจักร ได้ยกมือเห็นชอบให้ยุบพรรคต้นตระกูลไทย มติดังกล่าวทำให้ผู้จะสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในนามพรรคต้นตระกูลไทยไม่พอใจ จึงพยายามดึงเอาประธานสาขาพรรคเข้าไปร่วมการคัดค้านการยุบพรรคต้นตระกูลไทย และมีการประชุมที่ตึกยูเอ็ม ทาวเวอร์ เมื่อวันที่ ๑๗ พฤศจิกายน ๒๕๔๗ โดยผู้คัดค้านส่วนใหญ่ไม่ได้เป็นสมาชิกพรรคต้นตระกูลไทยตามข้อบังคับพรรคต้นตระกูลไทย พ.ศ. ๒๕๔๖ ข้อ ๑๑ ประเภทสมาชิกสามัญ ซึ่งได้แก่ บุคคลที่ยื่นใบสมัครตามข้อบังคับพรรค และคณะกรรมการบริหารพรรคมีมติอนุมัติให้เป็นสมาชิกได้ บุคคลที่คัดค้านการยุบพรรคต้นตระกูลไทยยังไม่เป็นสมาชิกพรรคตาม

ข้อบังคับพรรค ข้อ ๑๑ เนื่องจากคณะกรรมการบริหารพรรคยังไม่มีมติอนุมัติให้เป็นสมาชิกพรรค รวมถึงนายวรรตน์ รุ่งรัตนกสิน และนายฉัฐคม ถึงพินัย ที่ยื่นหนังสือ ลงวันที่ ๕ ธันวาคม ๒๕๔๗ ก็มีได้เป็นสมาชิกพรรคต้นตระกูลไทย จึงไม่มีสิทธิยื่นคำร้องคัดค้านต่อศาลรัฐธรรมนูญ ทำให้พรรคต้นตระกูลไทยเสียหายและเสียโอกาสทางการเมือง สำหรับการจับประชุมคัดค้านการยุบพรรคต้นตระกูลไทย เมื่อวันที่ ๑๗ พฤศจิกายน ๒๕๔๗ บุคคลที่เข้าประชุมแต่งตั้งคณะกรรมการบริหารพรรคเป็นการชั่วคราว และคณะกรรมการฟื้นฟูพรรคต้นตระกูลไทย ทำให้พรรคต้นตระกูลไทยเสียหาย กลุ่มบุคคลดังกล่าว ไม่มีสิทธิจะแต่งตั้งให้ใครรักษาการหัวหน้าพรรคต้นตระกูลไทย เพราะนายชูวิทย์ กมลวิศิษฐ์ ยังคงสถานะ หัวหน้าพรรคต้นตระกูลไทย จนกว่าศาลรัฐธรรมนูญจะมีคำสั่งให้ยุบพรรคต้นตระกูลไทย

(๓) นายชูวิทย์ กมลวิศิษฐ์ ในฐานะหัวหน้าพรรคต้นตระกูลไทยได้ดำเนินการ เพื่อยุบพรรคต้นตระกูลไทยไปพร้อมกับพรรคชาติไทยโดยให้พรรคชาติไทยเป็นหลัก อย่างถูกต้องตาม พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๗๓ และข้อบังคับ พรรคต้นตระกูลไทย ส่วนการประกาศตัวเป็นผู้อำนวยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร กรุงเทพมหานคร พรรคชาติไทย เป็นการมอบหมายงานของหัวหน้าพรรคชาติไทยให้ดูแลพื้นที่เลือกตั้งในเขตกรุงเทพมหานคร หลังจากศาลรัฐธรรมนูญได้มีคำสั่งให้ยุบพรรคต้นตระกูลไทยไปพร้อมกับพรรคชาติไทยแล้ว ปัจจุบัน พรรคต้นตระกูลไทยยังคงสถานะเป็นพรรคการเมือง

๒) ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยชี้ขาด ดังนี้

(๑) การร้องคัดค้านการยุบพรรคต้นตระกูลไทยร่วมกับพรรคชาติไทยโดยพรรคชาติไทย เป็นหลัก ผู้คัดค้านไม่เป็นสมาชิกพรรคต้นตระกูลไทย จึงไม่มีสิทธิคัดค้านการยุบพรรคต้นตระกูลไทย และพรรคต้นตระกูลไทยได้ชี้แจงต่อนายทะเบียนพรรคการเมืองกรณีของผู้คัดค้านแล้ว ขอให้ ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยสิทธิของผู้คัดค้านว่า มีสิทธิหรือไม่

(๒) พรรคต้นตระกูลไทยได้ดำเนินการยุบรวมกับพรรคชาติไทยโดยให้พรรคชาติไทย เป็นหลัก ถูกต้องตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๗๓ และข้อบังคับพรรคต้นตระกูลไทย พ.ศ. ๒๕๔๖ ข้อ ๖๗ และข้อ ๑๐๘ ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญ พิจารณาวินิจฉัยการยุบรวมกับพรรคชาติไทยโดยพรรคชาติไทยเป็นหลัก

พรรคชาติไทย ยื่นคำชี้แจง ลงวันที่ ๒๐ ธันวาคม ๒๕๔๗ ต่อศาลรัฐธรรมนูญว่า ไม่ได้แย้งหรือคัดค้านคำร้องของนายทะเบียนพรรคการเมืองแต่ประการใด

นายฉัตรชัย สึงพันธ์ อ้างว่าเป็นกรรมการและเลขานุการคณะกรรมการฟื้นฟูพรรคต้นตระกูลไทย ยื่นคำชี้แจง ลงวันที่ ๒๒ ธันวาคม ๒๕๔๗ ต่อศาลรัฐธรรมนูญ สรุปได้ว่า

๑) อาศัยรัฐธรรมนูญ มาตรา ๔๗ พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๒๘ ข้อบังคับพรรคต้นตระกูลไทย หมวด ๓ ข้อ ๒๐ (๖) (ก) และมติที่ประชุมของสมาชิกผู้คัดค้านการยุบพรรคและรวมพรรคของพรรคต้นตระกูลไทย ครั้งที่ ๑/๒๕๔๗ และ ครั้งที่ ๒/๒๕๔๗ เพื่อคัดค้านมติที่ประชุมใหญ่วิสามัญ ครั้งที่ ๑/๒๕๔๗ ของพรรคต้นตระกูลไทย เมื่อวันที่ ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๔๗ ให้เป็นโมฆะและยกเลิกไป

๒) ผลกระทบและความเสียหายแก่พรรคและสมาชิกพรรคโดยรวมที่ไม่เห็นด้วยและคัดค้านการยุบพรรคและรวมพรรคของพรรคต้นตระกูลไทยมีดังนี้

(๑) การที่นายชูวิทย์ กมลวิศิษฐ์ ใช้อำนาจหน้าที่โดยมิชอบขัดต่อรัฐธรรมนูญ ได้ส่งผลกระทบต่อสมาชิกพรรคผู้เสียหาย คือ การละเมิดสิทธิ การลิดรอนสิทธิเสรีภาพ และศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของสมาชิกพรรคผู้ไม่เห็นด้วยกับการยุบรวมพรรคในครั้งนี้ เป็นการปิดกั้นเสรีภาพการมีส่วนร่วมในการเป็นเจ้าของพรรคร่วมกันของมวลสมาชิกพรรคโดยรวม

(๒) การที่นายชูวิทย์ กมลวิศิษฐ์ ในฐานะหัวหน้าพรรคต้นตระกูลไทย ได้ประกาศยุบพรรคต้นตระกูลไทยไปรวมเข้ากับพรรคชาติไทย ในวันที่ ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๔๗ นั้นเป็นเหตุให้เกิดความขัดแย้งทางสังคมและการดำเนินกิจการทางการเมืองของพรรค ส่งผลให้สมาชิกพรรคที่กำลังดำเนินการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในนามพรรคต้นตระกูลไทย โดยเฉพาะที่ได้มีการประชาสัมพันธ์การจัดตั้งศูนย์ประสานงานพรรคต้นตระกูลไทย การติดตั้งแผ่นป้ายขนาดใหญ่ และการทำแผ่นพับใบปลิว ได้รับความเสียหายเป็นอันมาก โดยนายชูวิทย์ กมลวิศิษฐ์ ไม่ได้คำนึงถึงศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ ลิดรอนสิทธิเสรีภาพ ขัดต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖ มาตรา ๒๘ และมาตรา ๒๙ และที่สำคัญได้เกิดปัญหาขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๐๗ (๔) คือ คุณสมบัติผู้มีสิทธิสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจะต้องเป็นสมาชิกพรรคการเมืองใดพรรคการเมืองหนึ่งแต่เพียงพรรคเดียวนับถึงวันสมัครรับเลือกตั้งเป็นเวลาติดต่อกันไม่น้อยกว่า ๕๐ วัน ด้วยเหตุดังกล่าว จึงขอคัดค้าน

การยุบพรรคในครั้งนี้ให้เป็นโมฆะ เพราะเหตุที่จะส่งผลกระทบต่อและเกิดความเสียหายต่อการดำเนินกิจการทางการเมืองของพรรคต้นตระกูลไทยอย่างมาก

๓) ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยโดยอาศัยข้อเท็จจริงทางสังคมและความเป็นสาธารณะ เพื่อรณรงการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข และพิจารณาความผิดของนายชูวิทย์ กมลวิศิษฐ์ ในฐานะหัวหน้าพรรคต้นตระกูลไทยที่ใช้อำนาจหน้าที่โดยมิชอบ ขัดต่อข้อบังคับพรรคและรัฐธรรมนูญ เห็นควรถอดถอนสถานภาพให้พ้นจากตำแหน่งหัวหน้าพรรคต้นตระกูลไทยและให้คณะกรรมการฟื้นฟูพรรคต้นตระกูลไทยสรรหารายชื่อสมาชิกที่เหมาะสมนำเสนอต่อนายทะเบียนพรรคการเมือง เพื่อดำเนินการแต่งตั้งคณะกรรมการบริหารพรรคต้นตระกูลไทยชุดใหม่ต่อไป

นายทะเบียนพรรคการเมือง ยื่นคำชี้แจง ลงวันที่ ๒๕ ธันวาคม ๒๕๔๗ ต่อศาลรัฐธรรมนูญสรุปได้ว่า ข้อเท็จจริงเกี่ยวกับระเบียบวาระการประชุมและมติที่ประชุมใหญ่สามัญ ครั้งที่ ๑/๒๕๔๗ ของพรรคต้นตระกูลไทย กรณีมีมติให้ยุบพรรคต้นตระกูลไทยเพื่อรวมเข้ากับพรรคชาติไทยที่เป็นพรรคการเมืองหลัก นั้น หัวหน้าพรรคต้นตระกูลไทยได้ลงลายมือชื่อรับรองสำเนาถูกต้องระเบียบวาระการประชุมและมติที่ประชุมใหญ่สามัญ ครั้งที่ ๑/๒๕๔๗ ของพรรคต้นตระกูลไทยไว้แล้ว และได้ตรวจสอบข้อมูลจากระบบฐานข้อมูลพรรคการเมืองของสำนักกิจการพรรคการเมืองและการออกเสียงประชามติพบว่า นายวรัตน์ รุ่งรัตนกสิน และนายณัฐคม สิงห์พันธุ์ ไม่มีชื่อเป็นสมาชิกพรรคต้นตระกูลไทย

ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาคำร้อง คำชี้แจง และเอกสารประกอบแล้ว มีประเด็นที่ศาลรัฐธรรมนูญจะต้องพิจารณาวินิจฉัยว่า กรณีมีเหตุที่จะสั่งยุบพรรคต้นตระกูลไทยเพื่อรวมเข้ากับพรรคชาติไทยที่เป็นพรรคการเมืองหลักตามคำร้องของนายทะเบียนพรรคการเมือง หรือไม่

พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๖๕ วรรคหนึ่งบัญญัติว่า “พรรคการเมืองย่อมเลิกหรือยุบด้วยเหตุใดเหตุหนึ่ง ดังต่อไปนี้ ... (๑) มีการยุบพรรคการเมืองไปรวมกับพรรคการเมืองอื่นตามหมวด ๕...” และวรรคสอง บัญญัติว่า “เมื่อปรากฏก่อนายทะเบียนว่าพรรคการเมืองใดมีเหตุตามที่ระบุไว้ใน (๑) (๒) (๓) หรือ (๕) ให้นายทะเบียนยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ความปรากฏก่อนายทะเบียน เมื่อศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาแล้วเห็นว่าเหตุดังกล่าวเกิดขึ้นกับพรรคการเมืองตามคำร้องของนายทะเบียน ให้ศาลรัฐธรรมนูญสั่งให้ยุบ

พรรคการเมืองนั้น” มาตรา ๗๓ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า “ในกรณีที่การรวมพรรคการเมืองเป็นการรวมพรรคการเมืองหนึ่งหรือหลายพรรคการเมืองเข้าเป็นพรรคการเมืองเดียวกันกับอีกพรรคการเมืองหนึ่งที่เป็นหลัก ให้พรรคการเมืองที่จะรวมกันขอความเห็นชอบจากที่ประชุมใหญ่ของแต่ละพรรคการเมือง” และวรรคสอง บัญญัติว่า “เมื่อที่ประชุมใหญ่ของแต่ละพรรคการเมืองเห็นชอบให้รวมกันแล้ว ให้หัวหน้าพรรคการเมืองที่จะรวมกันทุกพรรคการเมืองร่วมกันแจ้งการรวมพรรคการเมืองต่อนายทะเบียน และให้นายทะเบียนดำเนินการตามมาตรา ๖๕ วรรคสอง เพื่อให้ศาลรัฐธรรมนูญสั่งให้พรรคการเมืองที่รวมเข้า กับอีกพรรคการเมืองที่เป็นหลักนั้นยุบไปนับแต่วันที่ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งและให้นำมาตรา ๗๒ มาใช้บังคับโดยอนุโลม”

ข้อเท็จจริงได้ความว่า พรรคสันตระกูลไทยขอรวมเข้าเป็นพรรคการเมืองเดียวกันกับพรรคชาติไทยที่เป็นหลัก โดยพรรคสันตระกูลไทยได้ขอความเห็นชอบจากที่ประชุมใหญ่วิสามัญ ครั้งที่ ๑/๒๕๔๗ เมื่อวันที่ ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๔๗ และที่ประชุมใหญ่ของพรรคสันตระกูลไทยมีมติเป็นเอกฉันท์เห็นชอบให้รวมพรรคสันตระกูลไทยเข้ากับพรรคชาติไทย โดยให้พรรคชาติไทยเป็นหลักในการดำเนินการทางการเมือง และเมื่อวันที่ ๑๖ พฤศจิกายน ๒๕๔๗ พรรคชาติไทยได้ประชุมใหญ่วิสามัญ ครั้งที่ ๑/๒๕๔๗ มีมติเป็นเอกฉันท์เห็นชอบให้รวมพรรคสันตระกูลไทยเข้าเป็นพรรคการเมืองเดียวกันกับพรรคชาติไทยที่เป็นหลัก ต่อมาวันที่ ๑๗ พฤศจิกายน ๒๕๔๗ หัวหน้าพรรคสันตระกูลไทยและหัวหน้าพรรคชาติไทยได้ร่วมกันแจ้งการรวมพรรคการเมืองทั้งสองต่อนายทะเบียนพรรคการเมือง เพื่อให้ยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญเพื่อสั่งให้ยุบพรรคสันตระกูลไทยตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๖๕ วรรคสอง ประกอบมาตรา ๗๓

พิจารณาแล้ว เห็นว่า พรรคการเมืองทั้งสองได้ดำเนินการขอความเห็นชอบจากที่ประชุมใหญ่ของแต่ละพรรคให้รวมพรรคเข้าเป็นพรรคการเมืองเดียวกัน โดยให้พรรคชาติไทยเป็นหลักในการดำเนินการทางการเมือง และได้ร่วมกันแจ้งการรวมพรรคการเมืองต่อนายทะเบียนพรรคการเมือง ประกอบกับทั้งสองพรรคได้ชี้แจงต่อศาลรัฐธรรมนูญโดยไม่ได้แย้งหรือคัดค้านคำร้องของนายทะเบียนพรรคการเมืองแต่อย่างใด จึงเป็นการดำเนินการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๗๓ แล้ว

ที่นายวรรรัตน์ รุ่งรัตนกลิน และนายณัฐคม สิงห์พันธุ์ ยื่นหนังสือคัดค้านการยุบรวมพรรคของพรรคต้นตระกูลไทยเข้ากับพรรคชาติไทย นั้น ข้อเท็จจริงได้ความตามคำชี้แจงของพรรคต้นตระกูลไทย และนายทะเบียนพรรคการเมืองที่ได้ตรวจสอบข้อเท็จจริงจากระบบฐานข้อมูลพรรคการเมืองของสำนักงานกิจการพรรคการเมืองและการออกเสียงประชามติว่า บุคคลทั้งสองไม่ได้เป็นสมาชิกพรรคต้นตระกูลไทย คณะกรรมการฟื้นฟูพรรคต้นตระกูลไทยเป็นกลุ่มบุคคลที่จัดตั้งกันขึ้นเอง ไม่มีบทบัญญัติกฎหมายหรือข้อบังคับพรรคต้นตระกูลไทยให้สิทธิคณะกรรมการฟื้นฟูพรรคต้นตระกูลไทยที่จะคัดค้านมติพรรคต้นตระกูลไทย ดังนั้น บุคคลทั้งสองและคณะกรรมการฟื้นฟูพรรคต้นตระกูลไทยจึงไม่อยู่ในฐานะที่จะคัดค้านมติการยุบรวมพรรคของพรรคต้นตระกูลไทยได้

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ จำนวน ๑๔ คน คือ นายกระมล ทองธรรมชาติ นายจรัส บุญพจนสุนทร นายจุมพล ณ สงขลา นายนพดล เสงเจริญ นายปรีชา เฉลิมวณิชย์ นายผัน จันทรปาน นายมงคล สระฐาน นายมานิต วิทยาเต็ม นายสุธี สุทธิสมบุรณ์ พลตำรวจเอก สุวรรณ สุวรรณเวโช นายสุวิทย์ ชีรพงษ์ นางเสาวนีย์ อัสวโรจน์ นายอภัย จันทนจุลกะ และนายอุระ หวังอ้อมกลาง วินิจฉัยว่า กรณีมีเหตุที่จะสั่งยุบพรรคต้นตระกูลไทยได้ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง (๑) ส่วนตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ จำนวน ๑ คน คือ นายศักดิ์ เตชะชาญ วินิจฉัยให้ยกคำร้อง

อาศัยเหตุดังกล่าวข้างต้น ศาลรัฐธรรมนูญจึงอาศัยอำนาจตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๖๕ วรรคสอง สั่งให้ยุบพรรคต้นตระกูลไทย

นายกระมล ทองธรรมชาติ	ประธานศาลรัฐธรรมนูญ
นายจรัส บุญพจนสุนทร	ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ
นายจุมพล ณ สงขลา	ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ
นายนพดล เสงเจริญ	ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ
นายปรีชา เฉลิมวณิชย์	ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ
นายผัน จันทรปาน	ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

LIRT

นายมงคล สระแก้ว	ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ
นายมานิต วิทยาเต็ม	ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ
นายศักดิ์ เตชะชาญ	ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ
นายสุธี สุทธิสมบุรณ์	ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ
พลตำรวจเอก สุวรรณ สุวรรณเวช	ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ
นายสุวิทย์ ธีรพงษ์	ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ
นางเสาวนีย์ อัสวโรจน์	ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ
นายอภิรักษ์ จันทนจุลกะ	ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ
นายอุระ หวังอ้อมกลาง	ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ